

ACC. N:R M. 12725: 1-6.

Landskap: Öland Upptecknare: E. L. Nöregård
Härad: Almqvist Berättare: Fru K. Andersson
Socken: Wickelby Berättarens yrke: Arbetsarkivare
Uppteckningsår: 1953 Född år 1890 i Wickelby

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Se omskrifningar och andra föremål av h. n. s. 1-6.

LuF 86.

Skriv endast på denna sida

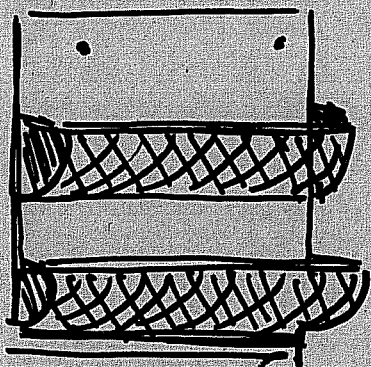
Honnskedar.

Träskedar använde vi till vardags,
honnskedar när det skulle vara
fint. Men man kunde inte äta
med bleckskedar, när vi som ny-
gifta skaffade det. Han ville ha
sin egen träsked, han påstod bleck-
skeden smakade illa.

Bleckskedarna kom först då när
vi gifte oss (omkr. 1910). Det var
storartat fint då, men de var i
själva verket mycket dåliga, bara
man tog lite i dem gick de sönder.

När jag som ung flicka
tjänste hos nämndemannen i St. Trö
var både hon- och träskedar allvänt

i bruk. Skedarna förvarades i en
flätat korg som hängde på väggen
i köket. Det var
vanligt att förvara
skedarna på det
viset.

Var och en hade
sin bestämda trä-
sked.

Arbetsfolk och gäster
medförde inte sina

egna skedar.

Träskedarna, som gjordes av pil^{al},
fortsatte att existera långt efter
att hornskedarna försvunnit.

Hornskedarna var dyra och tålde
inte vermd vatten, men de var

behagliga att äta med.

Man använde ^{snipa} (och gör ofta ännu) hornskedar till gräddskumming, de var djupa och bra till det.

Länge hade man också en liten hornsked i gräddspilkummet (i stället för snipa). Den var ofta utsirat med silverskåp.

Skedarna rengjordes i varmt vatten men somliga bara slickade dem och tallrikarna med.

Andra föremål av horn:

Gafflar - det var dock inte allmänt att äta med gaffel -
knuthorn

Liëhorn - för vår tid.

Fjälsterhorn, kanner, vaukrokar

Skedar och gafflar av silver eller
bleck med hornskäft u. utsir-
ningar.

Smusdosor, dels låga dels höga
med oval botten, silverbleck
eller trälock med lädertunga.

Inköp

Hornföremål köples del av kring-
vandrande försäljare (tränfastbaser?),
s. k. skedgubbar eller knallar. De
sålde väuskekar hornskedar, vau-
krokar o. lign. på samma gång.

Dels köptes eller beställdes horn-
arbeten av hantverkare i trakten.
det fanns ett par stycken bara här
i byn. En av dem var Gustav
Sjöbäck, skomakare, som på sin
fritid gjorde horn arbeten. De
skänktes eller såldes sedan till
bönderna i trakten.

Gustav Sjöbäck lever fortfarande
men är helt döv samt sinnessförvirrad.

ACC. N:R M. 12725:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Hornarbeten.

Klädhängare
av horn,
täst på träbit.

Träbiten var

stoppad och klädd först (på 90-t)
med rullig bomull eller linne, sen
när det blev modernt på nytt
på 1910-t. med sammet.

I början hade hängaren inga
krökar.